

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2989

av Daniel Bäckström och Anders Åkesson (båda C)

Åtgärder för bostäder, företag och jobbskapande på landsbygden

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att göra en översyn av plan- och bygglagen som befrämjar arbetstillfällen, entreprenörskap och näringsverksamhet på landsbygden, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingspaketet för utomplansbestämmelser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utreda fler bygglovsbefriade åtgärder inom detaljplanelagt område som möjliggör utveckling och start av näringsverksamhet, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På Sveriges landsbygd har näringsverksamheten till stor del ändrat karaktär från familj jordbruk med hög grad av självhushållning på små arealer, med blandad djurhållning, till en allt mera specialiserad livsmedelsproduktion med förhållandevis liten personalinsats. Lantbruket har under decennier fått anpassa verksamheten till ändrad prisutveckling, högre kostnadsläge och ökad konkurrens. Vi ser idag en utveckling där den dominerande näringsverksamheten inom jord- och skogsbruk ofta kombineras med hästhållning, livsmedelsförädling, entreprenad och turism.

I plan- och bygglagens 9 kap. 3 § regleras undantag från bygglovsplikt för ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring, om åtgärden vidtas inom ett område som inte omfattas av detaljplan. Undantaget härrör sig från 1947 års byggnadslag och från den tid då familj jordbruket präglades av självhushållning,

småskalighet, låg mekanisering och många arbetshästar. Sysselsättningen var hög i förhållande till avkastningen.

1900-talets andra hälft innebar kraftiga strukturrationaliseringar för svenska lantbruket. På senare tid har utvecklingen inneburit att mer förädling och försäljning sker lokalt där många gårdar med spannmål och vallodling nu producerar foder för uppfödning och inackordering av hästar. Det är en verksamhet som kräver andra typer av byggnader i form av ridhus, stallar, sadelkammare och omklädningsrum.

I förarbetena till 1947 års byggnadslag anges att undantagsregeln inte gäller anläggningar som mejerier, slakterier, konserveringsfabriker, växthus eller sågverk. De här anläggningarna var med hänsyn till sin storlek och övriga omständigheter mer att betrakta som självständiga företag i förhållande till jordbruket.

Idag innebär dessa föråldrade formuleringar, präglade av sin samtid, ett osäkert rättsläge som vi menar är ett problem för utvecklingen på landsbygden. Det hindrar företag från att utvecklas, motverkar jobbskapande och påverkar landsbygdens attraktionskraft negativt. En översyn av PBL behövs som gör det enklare och mer tillåtande för ett befintligt jord- och skogsbruksföretag att utveckla och bredda sin näringsverksamhet.

Idag krävs det nytt bygglov inom detaljplanelagt område för att ändra och inreda befintliga byggnader med lokal för handel, hantverk eller industri. Detta gäller oavsett var byggnaden ligger. Däremot krävs det inte bygglov för inre ändringar såsom rumsindelning.

Riksdagen har beslutat om ett antal bygglovsbefriade åtgärder som är möjliga att genomföra i syfte att tillskapa fler bostäder. På samma sätt borde det vara möjligt att bygglovsbefria åtgärder som inte förändrar byggnadens yttre utformning, men innebär att den enklare kan användas på nytt sätt. När det gäller verksamheten som sådan prövas den oftast med stöd av annan lagstiftning. Genom bygglovsbefriade åtgärder stärks företagens möjligheter att utvecklas och enskilda människor kan lättare starta bolag och bedriva verksamheter inom den egna bostadsfastigheten.

Det behöver bli kostnadseffektivare och snabbare att bygga i Sverige, än vad som sker idag. I städerna krävs ofta byggnation på höjden och förtätning för att klara behoven och i de mindre tätorterna och på landsbygden behövs fler regelförenklingar. I stora delar av landet finns det områden som inte är detaljplanelagda. Sverige behöver en frihetsreform

som gör det enklare och snabbare att bygga med andra regler för landsbygden än de som gäller i tätorter. Därför anser vi att det är av största vikt att ett regelförenklingspaket för dessa s.k. utomplansbestämmelser bör utredas och genomföras.

Daniel Bäckström (C)

Anders Åkesson (C)